

Wywiad nr.5

1. [REDACTED] lat 82, 2. [REDACTED] lat 75. [REDACTED]

FUNKCJA KULTOWA.

Jakie obrazy znajdują się u pań w domu? Jaka jest ich tematyka?

2. Święta Teresa jest, Serce Matki Boskiej, Serce Pana Jezusa, o tak jak tu jest. Rodzina Święta. Pan Jezus Ukrzyżowany, Pan Jezus w Cierniowej Koronie.

2.A ja mam namalowany obraz na płótnie. To jest namalowany z wyobraźni, z książki. Czytał książkę...I ta panna była w ciąży i poszła pod krzyż i pod tym krzyżem się modliła. Z wyobraźni namalowany obraz. Czytał książkę i z tej wyobraźni właśnie namalował...No i przyniósł mi ten obraz, ale jest bardzo ładny. To jest krzyż i pod krzyżem klęczy panna i się modli.

Ale czy to jakiś malarz namalował?

2.Nie tylko ma zdolności takie. To jest na płótnie lnianym, obity, ramka tylko była...

Czy obrazy wiszą w konkretnych miejscach?

2.Obrazy wiszą przeważnie na ścianach, nad łózkami.

A gdzie kupuje się obrazy?

1.Teraz jak myśmy były w Licheniu no to jedna pani kupiła dla swojej synowej, kupiła w Licheniu obraz, Matka Boska Licheńska. Tam poświęciła, w Licheniu i zawiozła do tej swojej synowej i ona powiesiła na takim bardziej odpowiednim miejscu ten obraz...

2.To jest proszę pani obrazek Matki Boskiej Licheńskiej...A Matka Boża Licheńska to taki jest maleńki obraz w ołtarzu...

1.I każdy już, jak jedzie matka, no to na pamiątkę dzieciom, wnuczkom, czy córce, czy komuś, na pamiątkę przywozi, nie kupuje tych maskotek jakichś, tylko obraz kupuje, czy obrazek, jak ma wnuczki, czy anioła stróża małego. Taki myśmy kupili. Anioł stróż broni dziecko, bo dziecko wpada do wody. Taki bardzo ładny ten obrazek. To dla dzieci przeważnie, tam dla wnuczków, dla swoich małych dzieci...

Gdzie jeszcze można dostać obraz?

1. To przeważnie tutaj przy kościele są tutaj te kioski. A jak na odpuście, na straganach, ale to jest niepoświęcony, dopiero się święci.

2. To trzeba ten obraz, z nim pójść i ksiądz go poświęci...

1. Wtedy się możesz modlić do niego.

2. Bo tak to jest normalnie obrazek, namalowany, a jak już święcenia ma, przez księdza położone, to już jest co innego... To jest święty obraz, bo jest poświęcony.

1. Wszystko co jest związane z kościołem to się święci, różaniec się święci. Ale normalnie kupujesz, gdzie chcesz. Przy straganie, od kogoś tam, a na to żeby się modlić, to trzeba żeby przez księdza była rzecz poświęcona, jakieś modlitwy nałożone i poświęcone wodą święconą... Wszystko się święci, co jest obrazek związany z kościołem, z jakąś świętością, to się święci... No bo takie święcone rzeczy, to nigdzie się nie wyrzuca tylko się pali, jeśli ktoś nie chce, albo zniszczone to się spala to. Nie rzuca się gdzieś, na śmietnik, na nic, tylko się spala...

2. Teraz to można kupić obrazy przeważnie w Caritasie, bardzo dużo można sobie kupić obrazów.

1. Moja babka była siedemdziesiąt dwa razy w Częstochowie i za każdym razem przywoziła obraz i jak przywoziła to miała trzy rzędy powieszzone dookoła tych obrazów w mieszkaniu. Wszystkie drogocenne obrazy, bo ona byle jakiego obrazu nie kupowała...

Czy w życiu są jakieś okoliczności w których dostaje się obrazek?

1. Jak jest komunia to dzieci mają obowiązkowo obrazek. A tak przy chrzcie to nie. Jak wyświęcają księdza. Pierwszą mszę odprawia, dostajemy obrazek...

2. Jak ksiądz chodzi po kolędzie, daje obrazki też.

1. Dwudziestopięciolecie obchodzi kapłaństwa, to też daje obrazki.

Czy istnieją sytuacje w których obraz jest wykorzystywany?

1. Jak jest Boże Ciało. Jak jest uroczystość Bożego Ciała.

2. W oknach, gdzie są procesje.

Chciałam spytać o obrazy, które wystawia się w oknach?

1. Boże Ciało, jakaś uroczystość, przejeżdża biskup, czy coś. To większa uroczystość, to się stroi okna w obrazy. Boże Ciało jak było to też okna były ubrane obrazami, kwiaty przy obrazach. Jak ma biskup przyjechać, to też stroją, rozkładają przy oknie dywany i obrazy, stawiają kwiaty... Wystawiają

przy drogach na wsiach blisko szosy, to wystawia się obrazek...Tutaj mieszka religijna rodzina.

2.A święty Florian to jest patron strażaków. Jak ubierają na przykład, bo straż też ubiera swój ołtarz w Boże Ciało, to ma swojego świętego Floriana...

1.Mnie się wydaje, że tak samo w mieście ubierają i w oknach wstawiają obrazy i czczą i modlą się tak samo...

A czy mogłyby panie powiedzieć, który obraz jest dla pań najważniejszy?

1.Ja mogę powiedzieć. Pan Jezus Ukrzyżowany. Niektórzy do Matki Boskiej się modlą też. Matka Boska, Matka Boska stojąca pod krzyżem, Matka Boska Bolesna. Mają swoje, osoby niektóre to mają swoje...Gdzie się modlą, gdzie...do tych świętych się modlą. A dlaczego się modlą, no ja wiem, widocznie wyczuwają tą potrzebę...Matka Boska to jest taką osobą, która wszystkich do siebie przyciąga i dobrych i złych i pomaga, kto się tam umie szczerze i w ogóle, jest godny pomodlić się do niej swoimi prostymi słowami, że coś mu Matka Boska pomoże, jest tego pewien.

2.Oddaje się w opiekę Matki Bożej.

A jak było kiedyś? Czy ten stosunek do obrazu się zmienił?

1.Ten kto wierzył od początku, kto miał wpojone jako małe dziecko, ten wierzył.

FUNKCJA MAGICZNA.

Czy prawdą jest, że Świętą Rodzinę wieszka się głównie nad łóżkiem?

1.Świętą Rodzinę to każdy powinien mieć w rodzinie, bo to jest Pan Jezus, Matka Boska i nasz święty Józef. No to jest rodzina i właśnie w rodzinie powinien być taki obraz.

2.Obraz Święta Rodzina to jest taki: Pan Jezus jest mały jeszcze, jest święty Józef i Matka Boska i nad nimi Duch Święty, Pan Bóg.

Czy podczas zdarzeń losowych obrazy są wykorzystywane?

1.A to jest taki święty...

2.Od pożarów, to święta Agata jest.

1.Święta Agata. To jak jest burza, pioruny...

2. I nawet jak jest ogień, jak się pali ogień, pożar. I jeśli się obleci tym obrazem w koło ten pożar, to on dalej nie idzie, on jest już tak jakby umiejscowiony.

A czy nadal tak się postępuje?

2. To to się robi...

W jaki sposób wykorzystuje się obrazki?

1. Ja na przykład jak jadę, to bez różańca nie ruszę się nic. Różaniec biorę ze sobą i obrazki też mam tam zawsze ze sobą. Czy anioła stróża, czy jakiegoś innego świętego.

Czuje się pani bezpieczniejsza?

1. Tak się czuję. To znaczy, czy się jakoś tak przyzwyczaiłam... Zdaje mi się, że jakiś duch święty mnie prowadzi na dobrą drogę.

A czy obrazki, które bierze się w podróż są specjalnie wybrane?

1. Bo proszę pani, dlatego niektórzy biorą te obrazki. Jak na przykład święta Anna, patronka swojego imienia, też ludzie biorą. Tak jako patronkę swoją.

Czy są miejsca, w których te obrazki są trzymane specjalnie?

1. Niektórzy w ogóle trzymają dokumenty, to tam i obrazek musi być. Tak samo i u nas jest. Czują się bezpieczniej.

Czy obrazki są dawane także do trumny?

2. Stawiają obrazki w ręce. Na przykład, jak jest trumna, to ma jakiś obrazek. Ma i różaniec i obrazek jest położony.

1. A wie pani do kogo trzeba się modlić, jak się coś zgubi, do świętego Antoniego. Niektórzy ludzie takie malutkie ze sobą noszą, takiego malutkiego świętego Antoniego.

A te małe obrazki?

2. U nas obrazki to przeważnie jak ksiądz po kolędzie chodzi...

A jak było kiedyś?

2. Kiedyś dawał też.

1. Też. Dla każdego zostawiał obrazek i względnie starszym dawał i dzieciom inne obrazki.

To była jakaś różnica?

1. Tak to były inne święte. To były aniołki dla młodych dzieci i tam Matka Boska jak młoda była, a dla starszych dawał Franciszka, czy tam innego

jakiegoś świętego, już była różnica taka. Jak było małe dziecko to dostawało inny obrazek, a starzy inny obrazek. Teraz to już nie ma takiej różnicy, ale za naszych czasów, młodych lat to było tak właśnie.

FUNKCJA SPOŁECZNA.

Czy są osoby, które zajmują się wystrojem kapliczek?

1.No są niektórzy, poświęcają się, młodzież się poświęca, że pielęgnuje tą kapliczkę, ubierają krzyż też starsze panie.

...Tak więc nie można powiedzieć, że te krzyże przydrożne, czy kapliczki zostają zaniedbane. Zawsze ktoś tam dba, pamięta, czy młodszy, czy starsi dbają, żeby te krzyże były odnowione, żeby tam nie było zarośnięte. Czy tymi wstążkami przecież też to trzeba kupić i porobić...

OBRAZ A KATOLICYZM.

1. Obraz to jest symbol człowieka, który wierzy...

2. Wiary katolickiej.

1.Czyli jest katolikiem...On do niego się modli.

Czy mogłaby się pani modlić bez obrazu?

2.Nie tyle do obrazu, tam specjalnie. Normalnie, jeżeli człowiek klęka do pacierza to jest przed obrazem, uklęka czy siada. No bo tak jeden może uklęknąć, drugi nie może uklęknąć.

1.Ale obraz jest i trzeba go czcić. Nie ma mowy, że tylko dlatego jest, żeby to jako taka reprezentacja, żeby ładnie tam pokój wyglądał, nie. Obraz to musi być oddany jako...Obdarzony jakąś miłością do Boga. Obraz to jest w mieszkaniu świętość.

1.Proszę pani, jak się wejdzie do mieszkania i jest obraz, to już człowiek wie do kogo przyszedł. Tu się może dobrze czuć. A jak nie ma obrazu, no to tuż nie wiadomo kto i jak.

1.Mnie się wydaje, że każdy katolik to chce swoje dzieci wychować i przekazać im to wszystko, tak żeby pamiętało, żeby wiedziało co to jest Bóg, gdzie trzeba podziękować, gdzie trzeba się modlić. Bo każdy ma swoje krzyże, które dźwiga. Tak uczy nasz kościół.

2.Tak nasza wiara uczy.

1. I tak musimy się stosować.